[redacted]

Nederlands Forensisch Instituut
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Bijlage 10

Voorlopige gebruikersovereenkomst

voor het verkrijgen van toegang tot informatie uit

de Nederlandse DNA-databank voor strafzaken

en het Centraal Bestand

via het DNA portaal

Den Haag, oktober 2019

Versiebeheer

Versie	Datum	Wijziging	Opsteller	Bestemd voor
Concept 0.1	12-09-2019	1e concept	Nico van der Geest	Privacy officer

INLEIDING

Deze gebruikersovereenkomst is bestemd voor geaccrediteerde laboratoria die toegang wensen tot informatie uit de Nederlandse DNA-databank voor strafzaken - als bedoeld in artikel 14, eerste lid van het DNA-Besluit) en het centraal bestand - als bedoeld in artikel 6, eerste lid van het DNA-Besluit.

Aanleiding voor deze gebruikersovereenkomst is de ontwikkeling van een nieuw DNA-portaal. Dit DNA-portaal draagt bij aan de verbetering van de informatiepositie van de DNA-deskundigen van andere laboratoria dan het NFI.

In deze overeenkomst zijn de voorwaarden vastgelegd voor het verkrijgen van bovengenoemde toegang met afdoende borging van de wettelijke vereisten voor de privacy van zaak- en persoonsgegevens.

AANLEIDING

Het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken stelt dat deskundigen van geaccrediteerde laboratoria dezelfde toegang tot informatie uit de DNA-databank moeten krijgen als deskundigen die werkzaam zijn bij het Nederlands Forensisch Instituut (verder te noemen NFI). Hierin is voorzien in artikel 15, tweede lid van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken.

Hierdoor kan iedere DNA-deskundige, ongeacht bij welk geaccrediteerd laboratorium de deskundige het DNA-onderzoek verricht, die DNA-profielen uit de DNA-databank voor strafzaken ontvangen die voor een goede uitvoering van een opdracht van de (hulp)officier van justitie of de rechter-commissaris op het grond van het Wetboek van Strafvordering nodig zijn.

Indien er sprake is van een resultaat bij het vergelijken van DNA-profielen, zal de DNA-deskundige bovendien kunnen beschikken over de bijbehorende zaak- en/of persoonsgegevens die zijn opgeslagen in het centraal bestand van het NFI, zodat eigenstandig de conclusies uit een verricht DNA-onderzoek kunnen worden getrokken en daarvan in het onderzoeksrapport aan de (hulp)officier van justitie of de rechter-commissaris melding kan worden gedaan.

Toegang tot het centraal bestand is tevens bedoeld om een zaak in te schrijven. Voor het verstrekken van gegevens voor een DNA-onderzoek dient een geaccrediteerd laboratorium de zaak in te schrijven in het centraal bestand. De voor het rapporteren benodigde gegevens uit het centraal bestand worden door het NFI verstrekt.

De algemene onderzoeksgegevens moeten in het centraal register worden vastgelegd. Voor zover deze gegevens niet bij het NFI bekend zijn, zullen die door het uitvoerende onderzoekslaboratorium moeten worden aangeleverd. Als beheerder van het centrale register draagt de directeur van het NFI zorg voor het invoeren van de door de geaccrediteerde laboratoria verstrekte gegevens in het centraal register.

VOORWAARDEN TE STELLEN AAN LABORATORIA

De toegang tot informatie uit de DNA-databank voor strafzaken en het centraal register is gebonden aan geldende wet- en regelgeving.

Accreditatie:
Artikel 7 van het Besluit-DNA onderzoek in strafzaken vereist dat elk laboratorium dat forensisch onderzoek verricht, door de Raad voor Accreditatie moet zijn geaccrediteerd aan de hand van de

criteria uit de NEN-ISO/IEC 17 025. Dit indien het een binnenlands laboratorium betreft. Voor een buitenlands laboratorium geldt dat er aan de hand van criteria die met de genoemde norm vergelijkbaar zijn, door een met de Raad voor Accreditatie vergelijkbare instantie, geaccrediteerd is.

Daarnaast is voorgeschreven dat het laboratorium deskundig is op het terrein van forensisch DNA-onderzoek. Het laboratorium waaraan de deskundige is verbonden, is door de (hulp)officier van justitie of de rechter-commissaris benoemd tot het verrichten van een DNA-onderzoek.

Privacy borging:
Bij het verrichten van DNA-onderzoek worden persoonsgegevens verwerkt. Op de verwerking van de Nederlandse DNA-profielen en de daarbij behorende (identificerende) persoonsgegevens is de Algemene Verordening Gegevensbescherming van toepassing (verder genoemd AVG). Dit voor zover de algemene normen uit die wet niet in het Wetboek van Strafvordering of het daarop gebaseerde Besluit DNA-onderzoek in strafzaken zijn geconcretiseerd.

De AVG stelt regels aan wat is genoemd een zorgvuldige gegevensverwerking waardoor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van degene wiens persoonsgegevens het betreft wordt gegarandeerd. Laboratoria waaraan DNA-deskundigen verbonden zijn, dienen er voor te zorgen dat hiervan afdoende sprake is en het laboratorium hiertoe aantoonbaar en controleerbaar maatregelen heeft getroffen.

Dit protocol gaat ervan uit dat het laboratorium aan de AVG en het DNA-Besluit voor strafzaken voldoet. Hierop wordt het laboratorium door het NFI niet gecontroleerd. Met het ondertekenen van deze gebruikersovereenkomst geeft de gebruiker aan dat aan de vereisten is voldaan. Controle op de vereisten ligt besloten in het aanwijzen, door de (hulp)officier van justitie of de rechter-commissaris, van het laboratorium voor het mogen verrichten van DNA-onderzoek.

In artikel 15, tweede lid van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken is aangegeven aan wie de in de DNA-databank verwerkte DNA-profielen en de daarbij behorende zaak- en persoonsgegevens uit het centrale bestand van het NFI verstrekt mogen worden. De verstrekking van de in de DNA-databank verwerkte DNA-profielen en de daarbij behorende zaak- en persoonsgegevens is beperkt tot die profielen en gegevens die nodig zijn voor het verrichten van DNA-onderzoek. In artikel 1, onder b, van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken is gespecificeerd welke onderzoeken onder het begrip “DNA-onderzoek” vallen. Het DNA-portaal is hierop ingericht.

In artikel 15, zesde lid van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken is vastgelegd dat een verzoek voor het verkrijgen van onderzoeksgegevens alleen zal worden gehonoreerd als aantoonbaar is gebleken dat de deskundige die het verzoek doet, werkzaam is bij een laboratorium als bedoeld in artikel 7 en beschikt over een opdracht van een (hulp)officier van justitie of rechter-commissaris.

Toegang tot het DNA portaal:
Voor de communicatie tussen het NFI en de beoogde gebruiker (deskundige) wordt door het NFI een elektronische verbinding beschikbaar gesteld in de vorm van een DNA-portaal. Dit geeft de gebruiker (deskundige) de mogelijkheid om langs beveiligde, technische verbindingen te communiceren met het NFI.

De voorwaarden voor de toegang tot en het gebruik van het DNA portaal zijn in dit protocol vastgelegd. Toegang tot het DNA portaal en het gebruik ervan is alleen mogelijk als aantoonbaar aan de gestelde voorwaarden is voldaan en het protocol door beide partijen is ondertekend.

De details van bovengenoemde voorwaarden zijn in het volgende hoofdstuk vastgelegd en genoemd ‘toegangsprotocol’.

Voor het gebruik van het DNA portaal dient aan een aantal technische vereisten te zijn voldaan. Deze vereisten zijn in een bijlage in dit protocol - genoemd data transfer agreement - vastgelegd en worden met dit protocol aan de beoogde gebruiker (deskundige) beschikbaar gesteld.

SAMENVATTING PROTOCOL

Het protocol is opgesteld als gevolg van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken die ertoe strekt om deskundigen van geaccrediteerde laboratoria dezelfde toegang te geven tot informatie uit de DNA-databank voor strafzaken en het centraal register als de deskundigen die werkzaam zijn bij het NFI.

Aan de toegang zijn voorwaarden verbonden die recht doen aan het DNA-Besluit en borgen dat aan de wet- en regelgeving onder meer inzake de privacy wordt voldaan. Het protocol doet er recht aan dat de directeur van het NFI de beheerder is van de DNA-databank en het centraal register: dat de directeur dit heeft belegd bij een gemandateerde beheerder.

De voorwaarden voor genoemde toegang zijn in voorliggend protocol opgetekend. De technische voorwaarden voor het gebruik van het DNA-portaal zijn vastgelegd in het data transfer agreement. Het data transfer agreement maakt deel uit van het toegangsprotocol en is als bijlage hierin opgenomen. Dit protocol dient te worden ondertekend door partijen; zijnde het NFI en het met naam te noemen onderzoekslaboratorium.

TOEGANGSPROTOCOL

Artikel 1: Begripsbepaling

a. de DNA-databank: de DNA-databank voor strafzaken, bedoeld in artikel 14, eerste lid, van het DNA-Besluit;

b. het Centraal Register: het centraal register, bedoeld in artikel 6, eerste lid, van het DNA-Besluit;

c. het NFI: het Nederlands Forensisch Instituut;

d. de beheerder: de directeur van het NFI, die krachtens artikel 14, derde lid, van het DNA-Besluit het beheer voert over de DNA-databank en het centraal register;

e. de gemandateerde beheerder: degene die door de beheerder is gemandateerd om het beheer over de DNA-databank te voeren;

f. een DNA-laboratorium: een laboratorium dat voldoet aan de eisen uit artikel 7 van het DNA-Besluit;

g. de DNA-deskundige: degene die verbonden is aan een DNA-laboratorium en als deskundige in het landelijk openbaar register, bedoeld in artikel 51k van het Wetboek van Strafvordering, met als volledige benaming het Nederlands register gerechtelijk deskundigen, is ingeschreven of door de rechter-commissaris is benoemd;

h. een DNA-onderzoek: een onderzoek als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van het DNA-Besluit;

Artikel 2: Raadplegen van de DNA-databank en centraal register

2.1 Gevraagd kan worden een vergelijking uit te voeren tussen een DNA-profiel dat in het kader van het DNA-onderzoek is verkregen en de in de DNA-databank verwerkte profielen.

In onderstaande situaties kan een DNA-deskundige de DNA-databank raadplegen:

1. een DNA-profiel heeft één of meer mogelijke matches gegeven die door de deskundige moeten worden beoordeeld om te bepalen of er werkelijk sprake is van één of meer matches;

2. de (hulp)officier van justitie of de rechter-commissaris heeft een DNA-deskundige opdracht gegeven om een DNA-profiel te vergelijken met één of meer DNA-profielen die reeds in de DNA-databank zijn verwerkt;

2.2 Toegang tot het centraal register is enerzijds bedoeld om een zaak in te schrijven en anderzijds om zaak-en/of persoonsinformatie te verstrekken die hoort bij DNA-profielen die matchen;

2.3 Verstrekken van gegevens door het NFI kan alleen dan als de onderhavige zaak in het centraal register is ingeschreven;

Artikel 3: Indienen van verzoek tot raadpleging

3.1 Een verzoek tot raadplegen kan worden gedaan:

a. per beveiligde e-mail of aangetekende post.
Hierbij wordt gebruik gemaakt van het aanbiedformulier;

b. een elektronische verzoek met gebruikmaking van het DNA-portaal;

c. een spoedaanvraag :
1. op werkdagen tijdens kantooruren (tussen 09.00 uur en 18.00 uur) dient er telefonisch contact te worden opgenomen met de afdeling DNA-databank;

2. buiten werkdagen en kantooruren dient er telefonisch contact te worden opgenomen met de pikettelefoon van de afdeling DNA-databank;

3.2 Een verzoek tot raadpleging als bedoeld onder 3.1.a en 3.1.b en ingediend op werkdagen voor 12.00 uur wordt uiterlijk de volgend werkdag afgehandeld;

3.3 Een verzoek tot raadpleging als bedoeld onder 3.1.c wordt in overleg afgehandeld;

3.4 Een verzoek ingediend anders dan bedoeld onder 3.1 wordt niet in behandeling genomen;

Artikel 4 Beoordelen van verzoek tot raadpleging

4.1 De beheerder van de DNA-databank zal een verzoek beoordelen op de volgende criteria:

a. de DNA-deskundige is werkzaam bij een laboratorium als bedoeld in artikel 7 van het DNA-Besluit;

b. de DNA-deskundige is opgenomen in het Nederlands Register Gerechtelijk Deskundigen (NRGD) of beschikt hij over een benoeming van de rechter-commissaris;

c. de DNA-deskundige heeft aantoonbaar kennis genomen van het protocol en heeft verklaard overeenkomstig dit protocol te zullen handelen;

d. aan het verzoek tot raadpleging ligt ten grondslag een opdracht van een (hulp)officier van Justitie of de rechter-commissaris, ingeval de deskundige het DNA-onderzoek verricht bij een Nederlands laboratorium.

4.2 Verzoeken die niet voldoen aan de criteria als bedoeld in 4.1 worden afgewezen en de aanvrager wordt hiervan in kennis gesteld;

Artikel 5: Afhandelen verzoek tot raadpleging

5.1 Er is voldaan aan de voorwaarden als gesteld in artikel 4;

5.2 Het laboratorium waarnaar het onderzoeksmateriaal is gestuurd, heeft, als bedoeld in artikel 6, eerste lid aangepast van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken, direct na ontvangst de voorgeschreven gegevens over het te onderzoeken celmateriaal aan het NFI verstrekt;

a. de directeur van het NFI en voor deze de gemandateerd beheerder van het centraal bestand, draagt er zorg voor dat de verstrekte gegevens in het centraal bestand worden ingevoerd;

5.3 Het aan de raadpleging ten grondslag liggende zaakonderzoek is gemeld bij het NFI en geregistreerd in het centraal register;

5.3 De beheerder van de DNA-databank heeft een verzoek conform artikel 3.1 van dit protocol ontvangen van de deskundige voor het doen van raadpleging;

5.4 De deskundige biedt het DNA-profiel dat uit eigen onderzoek is opgemaakt aan het NFI aan voor vergelijking met DNA-profielen in de DNA-databank;

5.5 Ingeval er sprake is van een vergelijkingsresultaat wordt dit door het NFI gemeld aan de deskundige en kan het vergelijkingsresultaat worden geraadpleegd via het DNA-portaal;

Artikel 6: Verstrekken van gegevens

6.1 De verstrekking van de in de DNA-databank verwerkte DNA-profielen en de daarbij behorende zaak- en persoonsgegevens uit het centrale bestand van het NFI aan de DNA-deskundige is beperkt tot die profielen en gegevens die nodig zijn voor het rapporteren over een DNA-onderzoek zoals vastgelegd in artikel 1, onder b, van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken;

6.2 Voor het verkrijgen van de voor het DNA-onderzoek benodigde DNA-profielen en zaak- en persoonsgegevens moet de deskundige op grond van het zesde lid, van artikel 15, van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken, een verzoek conform artikel 3.1 van dit protocol hebben ingediend bij de beheerder van de DNA-databank en voor deze de gemandateerde beheerder;

6.3 De beheerder verstrekt uitsluitend de gegevens die nodig zijn voor een goede afhandeling van het aan de deskundige opgedragen DNA-onderzoek volgens artikel 15, tweede lid, onder a;

a. op basis van de beoordeling van de vergelijkingsresultaten door de deskundige, verstrekt de beheerder van het centraal register alleen die gegevens die nodig zijn voor het opgedragen DNA-onderzoek en nodig zijn voor het verrichten van een DNA-onderzoek;

6.4 Het verstrekken van gegevens vindt uitsluitend plaats via de DNA portaal, waarbij er sprake is van vier functies:

1. het opvragen van DNA-profielen van personen uit d DNA-databank (nu beschikbaar);

2. het uploaden van het DNA-profiel (nog op te leveren);

3. het online vergelijken van vooraf geselecteerde DNA-profielen uit de DNA-databank en het beoordelen van mogelijke vergelijkingsresultaten (nog op te leveren);

4. het downloaden van gegevens of te rapporteren vergelijkingsresultaten (nog op te leveren);

6.5 De toegang tot het DNA portaal is gebonden aan voorwaarden als gesteld in artikel 7;

Artikel 7: Toegang tot het DNA portaal

7.1 De toegang tot het DNA portaal is alleen mogelijk voor gebruikers als gedefinieerd in artikel 1 onder f en g van dit protocol;

7.2 De toegang tot het DNA portaal is alleen mogelijk als aantoonbaar is voldaan aan de technische voorwaarden die zijn vastgelegd in het data transfer agreement:

a. het data transfer agreement - als bijlage - maakt onlosmakelijk deel uit van het voorliggende protocol;

b. het data transfer agreement wordt met het protocol door de beheerder van de DNA-databank beschikbaar gesteld aan de gebruiker (deskundige);

c. de gebruiker is verantwoordelijk voor het juist en tijdig voldoen aan de gestelde technische voorwaarden voor het verkrijgen van de toegang tot en gebruik van het DNA portaal;

7.3 Het laboratorium dat toegang wil hebben tot het DNA portaal beschikt over een beveiligingsplan - als gesteld in de Nota van Toelichting op Gewijzigd Besluit DNA-onderzoek in strafzaken - dat voorziet in afdoende maatregelen:

a. die recht doen aan een zorgvuldige gegevensverwerking als bedoeld in de AVG;

1: betreffende het borgen van de integriteit van het personeel van het laboratorium;

2. betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de degene wiens persoonsgegevens het betreft;

3. betreffende het technisch en functioneel beheer en gebruik van de technische infrastructuur;

4. betreffende het beheer van de autorisaties en authenticaties op het onder punt 3 genoemde;

7.4 Het toegangsprotocol met inbegrip van het data transfer agreement dient door het laboratorium dat toegang wenst tot het DNA portaal te zijn getekend;

7.5 Toegang tot het DNA portaal voor een geautoriseerde deskundige van een aangesloten laboratorium is slechts mogelijk nadat het protocol is ondertekend door het aangesloten laboratorium.

7.6 Een daartoe geautoriseerde gebruiker - een deskundige - van een aangesloten laboratorium maakt zich voor toegang en per gebruikerssessie bekend bij het NFI door middel van het inloggen;

7.7 Vrijelijk zoeken in de DNA-databank of het Centrale register is voor deskundigen niet mogelijk of toegestaan;

7.8 Toegang tot het DNA portaal onder andere voorwaarden dan genoemd is niet toegestaan;

7.9 In geval een aangesloten laboratorium of geautoriseerd deskundige op een niet toegestane wijze gebruik maakt van het DNA portaal zal de beheerder de toegang stop zetten;

a. de beheerder stelt het laboratorium en de geautoriseerde deskundige hiervan in kennis;

b. de beheerder meldt het stop zetten van de toegang aan het Openbaar Ministerie;

7.10 In geval een deskundige met toegangsrechten tot het DNA-portaal niet langer werkzaam is bij het laboratorium op basis waarvan de toegangsrechten tot het DNA-portaal zijn toegekend, vervalt zijn/haar recht tot toegang. De directeur van het betreffende laboratorium dit terstond te melden aan de gemandateerd beheerder van de DNA-databank, die de toegang van die persoon zal stopzetten.

Artikel 8: Ondertekening

Nederlands Forensisch Instituut
Handtekening:

Ing. N.M. van der Geest
Hoofd DNA-databank
Den Haag, 11 februari 2020

Opdrachtnemer
Handtekening:

Naam: …….

Functie: ……..

Plaats……, datum: ……..

Aangevraagd account (één vakje aankruisen):

☐ **Onderzoeksverantwoordelijke**

☐ **Onderzoeksmedewerker**

BIJLAGE: DATA TRANSFER AGREEMENT

INTRODUCTIE

In de inleiding van dit protocol is aangeven dat voor de communicatie tussen het NFI en de hiertoe geautoriseerde gebruiker (deskundige) een elektronische verbinding beschikbaar wordt gesteld. Hiertoe heeft het NFI het DNA portaal ontwikkeld en beschikbaar gesteld.

De technische vereisten en voorwaarden voor gebruik van het DNA portaal zijn in deze bijlage - genoemd het data transfer agreement - vastgelegd. Het data transfer agreement is aanvullend op de voorwaarden als gesteld in het voorgaande toegangsprotocol.

Inrichting technische verbinding:
Voor de toegang tot het DNA portaal wordt gebruik gemaakt van two factor authenticatie .

De toegang tot het DNA portaal wordt door middel van een browser tot stand gebracht.
Via deze verbinding maakt de gebruiker contact met een server binnen de beveiligde infrastructuur van het NFI.

Iedere gebruiker beschikt over een persoonlijke gebruikersnaam, een wachtwoord en de google authenticator ap. De gebruikersnaam en een tijdelijk wachtwoord worden door het NFI beschikbaar gesteld. De Google Authenticator ap kan via Google Playstore op je mobiele telefoon worden geïnstalleerd

De uitgifte en het beheer van de inloggegevens is belegd bij de gemandateerd beheerder van de DNA-databank en de functioneel beheerder van Codis.

Functioneel technische vereisten:
Voor het tot stand brengen van de verbinding met het DNA portaal moet door de gebruiker aan de volgende technische vereisten zijn voldaan:

1. de gebruiker beschikt over een computer met internet verbinding;

2. de gebruiker heeft de beschikking over de google chrome browser;

3. de gebruiker beschikt over een mobiele telefoon met een gekoppelde authenticator ap;

4. de gebruiker maakt gebruik van een IP-adres dat op de whitelist voorkomt.

Het NFI stelt een handleiding beschikbaar voor de toegang tot en het functioneel gebruik van het DNA portaal.

Ondersteuning en dienstverlening:
De service organisatie van de afdeling Informatisering & Automatisering van het NFI biedt waar nodig ondersteuning en dienstverlening.

De serviceorganisatie is bereikbaar:

1. telefonisch op nummer: 070 - 888 6 886
   op werkdagen en tijdens kantooruren tussen 8.30 – 17.00 uur.

2. via het email adres: sando@nfi.minvenj.nl

De ondersteuning en dienstverlening door de serviceorganisatie is op basis van de volgende afspraken:

- time to respond : tijdens werkdagen en kantoortijden binnen 2 werkuren;

- time to repair : binnen 1 werkdag op basis van best effort;
  : in overleg met de gebruiker.

Integer gebruik en beheer:
De gebruikersorganisatie draagt zelf zorg voor integer gebruik en beheer van:

1. de authenticatie gegevens;

2. de technische omgeving waarmee de toegang tot het DNA portaal wordt verkregen.

Conform artikel 7.9 uit het toegangsprotocol heeft het NFI de bevoegdheid om in geval op een niet toegestane wijze gebruik wordt gemaakt van het DNA portaal, de toegang stop te zetten.